

На яких казках зростають українські діти

Світ дитини: яким його бачать дорослі? І чи є добрі і шкідливі казки? – адже пишуть їх не діти. У Львові презентували перший в Україні переклад всесвітньо відомої казки про Кролика Петрик Беатрікс Поттер. Написана на початку ХХ століття, ця пригодницька казка про кроликів виховує не одне покоління дітей по всьому світі. В Україні прокати цього мультика збирають аншлаги в кінотеатрах, а ось книги українською мовою з авторськими ілюстраціями досі не було. На яких казках ростуть українські діти, і чи добрий світ фантазії подають їм дорослі?

«Мені подобається читати казки бо там багато пригод. Я читаю Агату Мінстріт ну сама читаю».

«Мені подобається, що там щось стається і треба це розслідувати».

Ці львівські діти, як і усі інші люблять казки. Казка – це вигаданий світ, в якому добро перемагає зло, фантастичні герої долають проблеми і все завершується щасливо. Проте сучасні казки не завжди йдуть на користь дітям – стверджують психологи. Наприклад, Гаррі Поттер дістав багато критики свого часу через пропаганду чаклунства. Українським дітям пропонують переклади відомих у світі казок, але є серед них як шкідливі, так і добрі. І не так легко передбачити, який вплив на дитину може мати та чи інша казка. У Львові презентували книгу, яка вже понад століття виховує в дітях любов до природи. Англійська казка «Пригоди Кролика Петрика» вперше перекладена українською мовою, хоча мультик уже збирає аншлаги в кінотеатрах. Любов до природи, до кожного творіння, те що заклала авторка книги, актуально й сьогодні. Вірити у невидиме та у дива, – це те, що бракує сучасному світу, вважають видавці.

Богдан Пастух – головний редактор видавництва “Астролябія”, літературознавець: «Важливим моментом є те, що книжка веде у світ казковості, світ теперішній він має таку атмосферу розбожнення, люди перестали вірити в те, чого вони не можуть побачити, вони люблять тільки побачивши. Всі стали такими Фомами невіруючими. Розбожнення світу воно все більше і більше входить в наше життя. Але все таки діти вірять в невидиме і ця книжка вона допоможе вірити в те, що тваринки теж мають свою поведінку, яку можна припарувати до людських стосунків. Вона розм’якшує природу, показує, що про природу треба дбати, і тоді вона розкриється назустріч тобі».

Чи може казка бути втечею від реальності. Чи може така втеча зашкодити дітям? – є й такі думки. Беатрікс Поттер – англійська дитяча письменниця. Народилася у середині ХІХ століття році у привілейованій британській родині, з дитинства вона була ізольована від інших дітей адже її виховували гувернантки. Тому дружбу та спілкування Беатрікс шукала, спостерігаючи за життям тварин. У тридцять років вийшла у світ її найуспішніша дитяча книга – «Казка про Кролика Пітера». Після цього Беатрікс постійно займалася написанням дитячих книг та ілюструвала їх. Казки про Кролика Петрика авторка переплела з біблійними мотивами, аби розширювати дитячий кругозір і щодо духовних реалій. Деякі з її казкових героїв мають імена біблійних персонажів.

Олена О’лір – перекладачка: «Беатрікс Поттер – це середовище протестантське, це Англія, її традиційні цінності, і звертання, як правило до Старого Завіту. Вона використовувала імена старозаповітні. От Джемайма, скажімо, це одна з доньок Йова, які народилися вже після цього страшного випробування».

Про духовний вплив казок на дитяче виховання розмірковують педагоги. Вони певні: казки потрібні дітям, щоб краще розуміти світ і свою поведінку в ньому. Вони не вважають, що дитина може аж надто захопитися вигаданим світом.

Інна Коропець – учителька початкової школи «Живе слово»: «Я

думаю, що все має бути збалансоване. Я не прихильник, що все казки, дитина має розуміти що є і реальність. Якщо говоримо про початкові класи, то для них доступніше, якщо ми будемо говорити образами саме на прикладі тварин, ми можемо показати це чи інше явище, поведінку».

Дитячі казки в Україні входять до шкільної програми як елемент розвитку, але якщо в кожній школі та й на рівні Міністерства освіти літературу підбирають ретельно, то на полицях крамниць з'являються і не завжди корисні для дітей книжки.

Інна Коропець – вчитель початкової школи «Живе слово»: «Я б сказала, що казка це навчальний матеріал, який треба аналізувати, але є і українські не добрі казки, де пише таке: десь тато дав чарочку сину і пішли разом на горбочок – випили, тому батькам, вчителям треба фільтрувати, яка казка буде актуальна дитині, і щоб відповідно до віку підходила».

Україна має скарбницю національних казок, і як стверджують психологи українські народні казки, вчать добра, мають глибоку мораль і не є шкідливими для дітей. Англійська казка про Кролика Петрика виховала не одне покоління дітей, які через любов до тварин вчаться любити світ. Але батькам варто відсіювати казки, які позитивно зображають брехню, крутість, містику та жорстокість. І таких казок чимало. Тому вибір, яку книжку купити дитині, завжди вимагає мудрої позиції батьків.

Світлана Лавринець, Юра Цубера, Львів, «Вісті надії»